

QISHLOQ HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqq boshlagan

№ 35 (7.028). Sotuvda erkin narxda

● **Ўзбекистон Республикаси** Куролли Кучлари Марказий музейида Наврўз байрамига бағишланган расмлар кўргазмаси очилди.

● **Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитасида** "Бахтимиз қомуси" кўрик-танлови яқунланди.

● **Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги** ҳузурида Электрон рақамли имзолар (ЭРИ) калитларини рўйхатга олиш марказининг тақдироти ўтказилди.

● **Ўзбекистон Республикаси** Давлат солиқ қўмитасининг Солиқ академиясида Ватанимиз мустақиллигининг 15 йиллигига бағишланган китоб байрами бўлиб ўтди. "Улуғимсан, Ватаним!" шиори остида ўтказилган ушбу тадбир "Ўзбекистон" нашриёт-матбаа иқидий уйи ташаббуси билан ташкил этилди.

● **Ажнийб** номидиги Нукус давлат педагогика институтининг 1-академик лицейида ўтказилган тақдирот маросими тазил тизимида янги технологияларни жорий этиш масаласига бағишланди.

● **Ўжайли тумани** ҳокимлиги ҳамда меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш туман бўлими томонидан навбатдаги меҳнат ярмаркаси ўтказилди.

● **Пойтахтимизда** Беларус Республикаси Миллий кўргазмаси очилди. Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, Беларуснинг савдо ва ташкил ишлар вазирликлари, "Белэкспо" кўргазма компанияси ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур кўргазмада қишлоқ хўжалик, машинасозлик, қурилиш материаллари, меҳнат ҳамда энгил санонат маҳсулотлари намойиш этилмоқда.

● **"Ўзэкспомарказ"** да "Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, техникаси ва ветеринария - Agro World-2006" ҳамда "Ўзэкспомарказ" маҳсулотлари, ичимликлар, қадоклаш воситалари ва ускуналар - World Food-2006" мазалида халқаро кўргазмалари очилди.

● **Ўзбекистон Бадий академияси** Марказий кўргазмалар залида "Dental Salon Uzbekistan" иккинчи халқаро стоматология кўргазмаси очилди.

Олтиной опа Хайитова 30 йилдан буюн бошлангич синфларда болажонларга илк сабоқларни ўргатиб келади. Қибрай туманидаги 4-умумтаълим мактаби жамоасида тахрибали устознинг ажойиб шогирдлари кўп.

СУРАТДА: олий тоифали ўқитувчи Олтиной Хайитова.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

Иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш иқидил ўтказилган Қорақалпоғистон Республикасида қишлоқ хўжалиги сезиларли ривожланмоқда. Махсулот этиштириш ҳажми кўпайиб, сифат яхшиланаяпти. **Ўтган йилдан қийс:** Оролбўйи деҳқонлари пахта тайёрлаш йиллик шартномавий топшириқни мамлакатда биринчи бўлиб бажарди.

Давлатга галла сотиш режалари ҳам анча ортиги билан уддаланди. Ялпи пахта ҳосилининг 82 фоизи, галланинг 62,8 фоизи фермер хўжаликлари ҳиссасига тўғри келди. Бу кўрсаткич амалдаги йилда янада ортади. Бунинг сабаби, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ўтган йилги 215-сонли "2006-йилда қишлоқ хўжалик кооперативлари (ширкатлари)ни фермер хўжаликлари айлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори асосида паст рентабелли, зарар қўриб ишлаётган ширкатлар тугатилиб, фермер хўжаликлари айлантирилди. Бу муҳим тадбирни талаб даражасида пуқта ўтказиш учун ҳар томонлама тайёргарлик қўрилди. Бойси, бундан олдин қайта ташкил этиш комиссиялари фаолиятида озми-қўпми нуқсонлар юз берганлиги аниқланган эди. Биргина мисол: пахтачилик учун энг қулай келган ўтган йили масъулиятни тўла ҳис қилмаган 65 фермер хўжалиги йиллик шартномавий режаларни бажаролмади. 24 фермер хўжалигидаги жами 1700 гектар ерни ижарага бериш тўғрисидаги шартнома бекор қилинди.

—Шунинг учун ҳам қайта ташкил

этиш комиссиялари олдида мураккаб, масъулиятли вазифа турар эди, — дейди Қорақалпоғистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазир Фарход Эрмонов. —Улар ўз фаолиятларида адолат, ҳаққонийлик, ошқоралик тамойилларига таянишлари талаб қилинди. Бойси, тугатилаётган ширкатлар негизда 794 та фермер хўжалиги ташкил этиладиган бўлса, ҳар бир лойиҳага 4,1 ариза тўғри келди. Яъни, танловда 3207 фуқаро иштирок этди. Албатта, ҳамма ҳам ер эгаси бўлишни хоҳлайди. Аммо, хоҳиш ва иштиёқнинг ўзига на

мушқоқлик билан ўтказиш мақсадида пуқта ҳозирлик қўрмоқда.

Мамлакат Президентининг 2006 йил 11 январдаги қарори асосида мева-сабзавот ва узумчилик йўналишида фермер хўжаликлари ташкил этиш ҳам поёнига етди. Нукус туманидаги иқтисодлаштирилган, аммо кўп йиллардан буюн зарар қўриб келаётган, паст рентабелли "Урнар" ширкат хўжалиги, туманлардаги боғ ва тоқзорлар кимшоиди савдосида сотилиб, эгаларини топди.

Абдурахмон ИСКАНДАРОВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

ёдан чиқарилди? Эҳтимол, бу соҳа янги йўлга қўйилганда, бир кўл анорнинг нархи 1600, олма 800-1500, нок 1500-2000 сўм, узум аса 2000-3000 сўмгача чиқиб кетмаган бўлармиди? Ёки устига парафини суртилган Эрон олмалари бозорларини босиб кетмас, мевалардан тайёрланган хориж ширкатлари бозорларини мизини эгаллаб олмаганиди?

Бундай қараганда, ҳаммаси оддийдек туюлади. Эрон олмаси сотилиши нима қилибди ёки Хитой шафтолиси, шарбати сотувда бўлса, огири кимга тушибди, дейишингиз

мумкин. Бирок, бундай мевалар ва уларнинг ширкатлари ўзимизда бўла туриб, уни четдан харид қилсақ, бу биз учун кечириб бўлмас ҳолат. "Олмани кўрт еди, шафтоли буришиб қолди, ўрикнинг нави ёмон экан", дея томорқада этиштирилган махсулотларимизни арзон-гаровга сотамиз. Бир литр хориж шарбати фалон сўмга сотиб оламиз. Бу кимга зиёни кимга фойда? Нера пешона теримиз билан толган маблағимизни эътиборсизлигимиз туфайли хорижга чиқариб юборишимиз керак?

Шу йилнинг январ ойида республикамиз Президентининг "Мева-саб-

завотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ва шу тўғрисидаги қарори эълон қилиниши тармоқда кескин ўзгаришлар ясашга муштаҳам замин бўлди. Чунки, вилоятда жорий йилнинг биринчи чорагида мева-сабзавотчилик ва узумчилик йўналишидаги иқидта ширкат хўжалиги негизини ташкил қилиш режалаштирилган эди. Адолат мезонидида ўтказилган танловлар натижасида икки хўжаликда ҳам ернинг муносиб эгалари топилди. Танлов иштирокчилари билан суҳбатлашмиш мақсадида Баҳмал туманидаги "Гулбулоқ" ширкат хўжалигида бўлдик. Мазкур хўжалик нафақат туманда, балки вилоятда ҳам картошка ва сабзавот маҳсулотлари этиштирувчи кўзга кўринган ҳамолардан бири эди.

—Ширкатнинг 54 гектар очиқ ер майдони, 8 гектар лалми, 32,6 гектар боғ, 27 гектар узумзор, 4,8 гектар тирак майдони 50 та лойиҳа бўйича

Мулкдор масъулияти

мер бўлишга камлик қилади. Аввало, ерни ардоқлаш, унинг тилини билиш, техника ва ишчи қўлига эга бўлиш керак. Тугатиш комиссиялари ана шуларни ҳисобга олиб, энг аввало, Президент Фармонлари ва қарорлари, фермерлик тўғрисидаги қонунлар, "Ер кодекси"га қатъий амал қилиб, энг муносиб талабгорларни гоили, деб топди. Натижада 2005 йилгача деҳқончилик соҳасида баракали меҳнат қилиб келган 7039 та фермер сафига 794 нафар янги мулкдорлар қўшилди. Янги фермерларга 67985 гектар экин майдонлари ажратиб берилди. Улар айни пайтда экиш олди юмушларини

Мамлакатимизда ўсадиган ҳар бир мевали дархатнинг шохидан тортиб баргигача, гулигача шиғобохаш экани ҳеч кимга сир эмас. Демак, шундай юрда яшаётганимиздан фахрланшимиз, боғ-роғларни кенгайтириш учун бундан-да кўпроқ имкониятларимизни ишга солишимиз зарур.

Энди ҳақи савол тугилади. Шундай имкониятлар бўла туриб, нега бугун бозорларда меваларнинг нархи осмон қадар? Боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш ёхуд мавжудларини сақлаб қолиш нега

мумкин. Бирок, бундай мевалар ва уларнинг ширкатлари ўзимизда бўла туриб, уни четдан харид қилсақ, бу биз учун кечириб бўлмас ҳолат. "Олмани кўрт еди, шафтоли буришиб қолди, ўрикнинг нави ёмон экан", дея томорқада этиштирилган махсулотларимизни арзон-гаровга сотамиз. Бир литр хориж шарбати фалон сўмга сотиб оламиз. Бу кимга зиёни кимга фойда? Нера пешона теримиз билан толган маблағимизни эътиборсизлигимиз туфайли хорижга чиқариб юборишимиз керак?

Шу йилнинг январ ойида республикамиз Президентининг "Мева-саб-

завотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ва шу тўғрисидаги қарори эълон қилиниши тармоқда кескин ўзгаришлар ясашга муштаҳам замин бўлди. Чунки, вилоятда жорий йилнинг биринчи чорагида мева-сабзавотчилик ва узумчилик йўналишидаги иқидта ширкат хўжалиги негизини ташкил қилиш режалаштирилган эди. Адолат мезонидида ўтказилган танловлар натижасида икки хўжаликда ҳам ернинг муносиб эгалари топилди. Танлов иштирокчилари билан суҳбатлашмиш мақсадида Баҳмал туманидаги "Гулбулоқ" ширкат хўжалигида бўлдик. Мазкур хўжалик нафақат туманда, балки вилоятда ҳам картошка ва сабзавот маҳсулотлари этиштирувчи кўзга кўринган ҳамолардан бири эди.

—Ширкатнинг 54 гектар очиқ ер майдони, 8 гектар лалми, 32,6 гектар боғ, 27 гектар узумзор, 4,8 гектар тирак майдони 50 та лойиҳа бўйича

танловга қўйилганди. — дейди тугатиш комиссияси қотиби Исмаил Абдушукуров. — Ҳисоб-китобларга қўра, 118 нафар фуқаролардан ариза тушиб, бир уринга 3-4 нафар талабгор тўғри келди... Қўриб турганингиздек, танловнинг ошқора ўтказилганлиги туфайли танлов жараёнида бирорта ҳам норозилик бўлмади.

Собиқ хўжалик ҳудудида 98 та галлачилик фермер хўжаликлари фаолият қўрсатаётган эди. Ҳадемай, улар сафига мева-сабзавотчилик ва узумчилик йўналишларидаги 50 та фермер хўжалиги қўшилди.

—"Жиззах" ширкат хўжалиги негизини ташкил қилиш режалаштирилган эди. Адолат мезонидида ўтказилган танловлар натижасида икки хўжаликда ҳам ернинг муносиб эгалари топилди. Танлов иштирокчилари билан суҳбатлашмиш мақсадида Баҳмал туманидаги "Гулбулоқ" ширкат хўжалигида бўлдик. Мазкур хўжалик нафақат туманда, балки вилоятда ҳам картошка ва сабзавот маҳсулотлари этиштирувчи кўзга кўринган ҳамолардан бири эди.

—Ширкатнинг 54 гектар очиқ ер майдони, 8 гектар лалми, 32,6 гектар боғ, 27 гектар узумзор, 4,8 гектар тирак майдони 50 та лойиҳа бўйича

Толибжон ЭРГАШЕВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

Қозоғистон Республикаси Президентининг Ўзбекистонга ташрифига доир

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг тақлифига биноан Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев 2006 йил 19-20 март кунлари давлат ташрифи билан мамлакатимизда бўлади.

Ташриф асносида ўтадиган музокараларда икки давлат раҳбарлари Ўзбекистон-Қозоғистон муносабатларини янада ривожлантириш, савдо-иқтисодий ҳамкорликни ва икки томонлама муносабатларнинг бошқа соҳаларидаги алоқаларни кенгайтириш масалаларини муҳокама қилдилар. Шунингдек, томонларни қизиқтирган долзарб халқаро муаммолар юзасидан фикр алмашилади.

Музокара яқунлари бўйича қатор икки томонлама ҳужжатлар имзоланиши мўлжалланмоқда.

Олий Мажлисда учрашув

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Россия Федерацияси Федерал мажлиси Давлат думасининг МДХ ишлари бўйича қўмитаси раиси А.Кокошин раҳбарлигидаги делегация 16 март кунини Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида бўлди.

Мулоқот чоғида Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги алоқалар барча соҳаларда изчил ривожланиб бораётгани, икки давлат раҳбарларининг олий даражадаги учрашувларида имзоланган ҳужжатлар бу борада муҳим омил бўлаётгани алоҳида таъкидланди. Айниқса, ўтган йилнинг ноябр ойида имзоланган Иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартнома ҳамкорликни янги босқичга олиб чиқиш учун муштаҳам асос бўлди.

А.Кокошин ташриф доирасида Фарғона, Наманган ва Андижон вилоятларида бўлгани, водийдаги учрашувлар чоғида ушбу ви-

лоятлар билан Россия субъектлари ўртасида савдо-сотик, қишлоқ хўжалиги, саннат каби қатор соҳалардаги алоқаларни кенгайтириш борасида самарали мулоқотлар олиб бориладигани таъкидлади.

Қайд этиш жоизки, сўнгги пайтларда Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги парламентлараро алоқалар тобора фаоллашмоқда. Жорий йил феврал ойида Россия Федерацияси Федерал мажлисининг Давлат думаси раиси Б.Гризлов раҳбарлигидаги делегация ташриф буюрган эди. Бу мамлакатларимиз қонун чиқаруви органлар йўналишида ҳам ҳамкорликни янада юксалтириш йўлидан бораётганидан далолатдир.

Қонунчилик палатасидаги учрашувада Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги парламентлараро муносабатларнинг бугунги аҳоли ва истиқболлари, бу соҳадаги ҳамкорликни янада кенгайтиришга оид масалалар юзасидан фикр алмашиди.

(ЎзА)

Ҳамкорлик самараси

НУКУС /ЎзА муҳбири А.ОРТИҚБОВ/. Мамлакатимиз ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматлари ўртасидаги ўзаро алоқалар тобора ривожланиб бораётди.

Хусусан, бу мамлакат муштаҳасислари билан ҳамкорликда Қорақалпоғистоннинг жанубий туманларида ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, зах сувларни Орол денгизига қуйишга қаратилган "Жанубий Қорақалпоғистон ирригация ва дренаж инфраструктураларини реконструкция қилиш ҳамда сунъий

сув хавзаларини тиклаш" лойиҳаси амалга оширилмоқда.

Минтақанинг экологик шартини яхшилашга хизмат қиладиган бу лойиҳага биноан "Бадайтўқай" давлат қўриқонаси тоза сув билан таъминланмоқда. Шунингдек, 300 километр узунликдаги Жанубий Бош коллекторни реконструкция қилиш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Бунинг натижасида Тўртқўл, Беруний ва Эллиқкальва туманларидаги зах сувлар Аёзқалъа қўлига қуйилиб, Жанадарё ўзани орқали

Ернинг муносиб эгасини топиш — долзарб масала

завотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ва шу тўғрисидаги қарори эълон қилиниши тармоқда кескин ўзгаришлар ясашга муштаҳам замин бўлди. Чунки, вилоятда жорий йилнинг биринчи чорагида мева-сабзавотчилик ва узумчилик йўналишидаги иқидта ширкат хўжалиги негизини ташкил қилиш режалаштирилган эди. Адолат мезонидида ўтказилган танловлар натижасида икки хўжаликда ҳам ернинг муносиб эгалари топилди. Танлов иштирокчилари билан суҳбатлашмиш мақсадида Баҳмал туманидаги "Гулбулоқ" ширкат хўжалигида бўлдик. Мазкур хўжалик нафақат туманда, балки вилоятда ҳам картошка ва сабзавот маҳсулотлари этиштирувчи кўзга кўринган ҳамолардан бири эди.

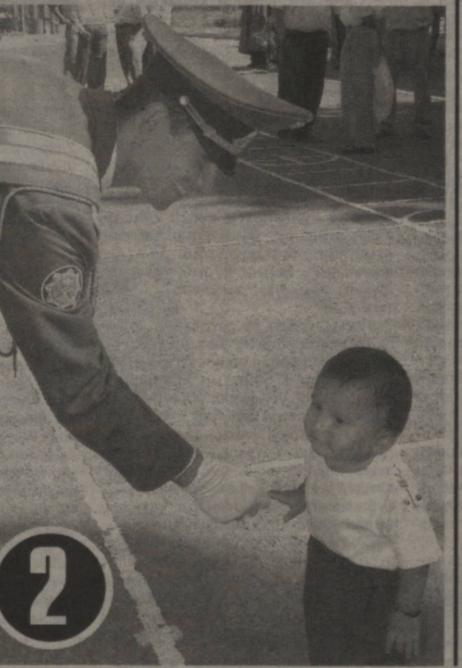
—Ширкатнинг 54 гектар очиқ ер майдони, 8 гектар лалми, 32,6 гектар боғ, 27 гектар узумзор, 4,8 гектар тирак майдони 50 та лойиҳа бўйича

Арафа

Ер кўлади. Ўзбекистон кўкламлади. Борлиқ янгилик бўлди. Исмаилоқ қикди. Омонлик. Қоқит ўт қикди. Омонлик. Адирларга майсалар нукус урди.

Қирларда қўй-қўзилар ўрлади. Омонлик. Қозонларда сут тошди, қозон-қозон қўт тошди. Эл-эломонлик. Ер бағрини очди. Шукроналик. Уйғониш фасли келди. Гулбахор келди. Бойчечак уйғониб, борлиқни фасли навбахор тўйига айтди. Энди баҳорнинг тўйига қалдирғочлар айтувчилик қилади - Наврўз, Янги Кун яқин. Наврўз остонамизда. Наврўз остонамизда бўлгани учун ҳам ҳовлиларимизда Баҳор гуллади.

"Йигит омон бўлса..."

2

Тарих

XIX асрнинг II ярмида Урта Осиёга сафар қилиб, кўпгина олимлар билан учрашган, у ерликлар ҳаёти, турмуш шартини, адабиёт ва санъати билан яқиндан танишган мижоз олими Ҳерман Вамбери ва унинг фаолияти ҳақида кўплаб адабий-тарихий манбаларда ёзиб қолдирилган.

Аммо унинг ишлари

Ҳерман Вамберининг хоразмлик ҳамроҳи

яқиндан ёрдам берган олим Мулла Исҳоқ ҳақида маълумот берувчи манбалар ҳозиргача жуда кам ўрганилганлиги кузатилади.

Урганч Давлат университетининг профессори Сафарбой Рўзимбоев бу борада изла-

Биз боғбон халқимиз

2

қаларкан. Мулла Исҳоқ шажарасининг энг кейинги авлодларидан бири Утабеган Усарбой ўғлининг сўзларига қараганда, унинг бобоси Иброҳим хўжанинг Исмоил ва Исҳоқ исмли ўғиллари бўлган.

(Давоми 4-бетда)

